

**ΠΡΟΤΥΠΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ / Θεολόγος Καθηγητής

ΔΕΑ Ιστορίας ΑΠΘ / Δρ. Θεολογίας ΑΠΘ

Διδάσκων στην ΑΣΠΑΙΤΕ Βορείου Αιγαίου

E-Mails: gze11@otenet.gr / akalamatas@sch.gr / athkalamatas@gmail.com

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΑΛΛΗΛΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

- Προϋποθέσεις για την έγκυρη αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της διδασκαλίας είναι:
 1. Η εναρμόνιση των στόχων της αξιολόγησης με εκείνους της διδακτικής διαδικασίας,
 2. Η συνειδητοποίηση του γεγονότος ότι, η αποτυχία της μάθησης δεν οφείλεται πάντα στους μαθητές.
 3. Αλλά και στην απουσία των κατάλληλων γι' αυτούς συνθηκών μάθησης, στην εξασφάλιση των οποίων μπορεί να συμβάλει η αξιολόγηση.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- Ενεργός εμπλοκή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία.
 - Σε πολλά σύγχρονα διδακτικά προγράμματα η *ετεροαξιολόγηση* και η *αυτοαξιολόγηση* χρησιμοποιούνται συμπληρωματικά με καλά αποτελέσματα στην προσπάθεια *εμβάθυνσης* της μάθησης.
 - **ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:** συμβάλλει στην ανάπτυξη του *μεταγνωστικού*, αλλά και στην ανάπτυξη των *εσωτερικών κινήτρων* των μαθητών.
 - **ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:** προσφέρει *αυτορρύθμιση*, *αυτοδιαχείριση*, *αυτοέλεγχο*, *αυτοτροποποίηση*.
 - Συμβάλλει ώστε οι μαθητές να γίνουν *ανεξάρτητοι ερευνητές* της μάθησης και της γνώσης.
 - Οι μαθητές αναλαμβάνουν τόσο το ρόλο των *αξιολογούμενων* όσο και των *αξιολογητών*.
 - Ωστόσο, κάθε αξιολογική κρίση και αντίρρησή τους οφείλει να είναι *τεκμηριωμένη*.
-

ΕΤΕΡΟΑΖΙΟΛΟΓΗΣΗ

- Κρίσεις μαθητών για άλλους μαθητές.
- Αναπτύσσεται σε συνθήκες συνεργατικής διδασκαλίας και μάθησης.

ΣΥΝΔΥΑΖΕΙ

Αφορά

Αποτίμηση της εργασίας
των άλλων μαθητών,
συνήθως με βαθμό.

Παροχή
ανατροφοδότησης
για τη μάθηση.

ΠΩΣ ΤΗΝ ΑΖΙΟΠΟΙΟΥΜΕ; [1]

Αποτίμηση προϊόντων μάθησης

(π.χ., γραπτές εργασίες).

Αποτίμηση διαδικασιών

(συμμετοχή σε ένα σχέδιο εργασίας).

Αξιολόγηση μεμονωμένων προσπαθειών μαθητών / αξιολόγηση της συνεισφοράς τους στην ομαδική εργασία / αξιολόγηση εργασίας ομάδας από μια άλλη ομάδα.

ΠΩΣ ΤΗΝ ΑΖΙΟΠΟΙΟΥΜΕ; [2]

ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΣ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ
& ΑΖΙΟΛΟΓΩΝΤΑΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

Ενεργή εμπλοκή
των μαθητών στη μάθηση,
(είτε μεμονωμένα
είτε ομαδικά).

Ενίσχυση της κοινωνικής
αλληλεπίδρασης
και της εμπιστοσύνης
στους άλλους.

Επικέντρωση των μαθητών,
κυρίως στη διαδικασία
της μάθησης
σε μεταγνωστικό επίπεδο.

ΠΛΕΟΝΤΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Αναπτυσσόμενη κοινωνική αλληλεπίδραση που συμβάλλει
στη διαμόρφωση ενός περισσότερο φιλικής και συνεργατικής παιδαγωγικής ατμόσφαιρας.

Ενισχύει τη δυνατότητα παροχής επίκαιρης
και λεπτομερούς ανατροφοδότησης στους μαθητές.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Ακρίβεια και αποτελεσματικότητα

ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Δεν πρέπει να διαφέρει του εκπαιδευτικού.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Δεν πρέπει να διαφέρει των μαθητών.

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

Κατανοούν τα κριτήρια της αξιολόγησής του.

Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

Παρέχει κατευθυντήριες και ασφαλείς οδηγίες που αναδεικνύουν την αξία της αξιολόγησης των μαθητών.

ΕΥΚΟΛΗ Η ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ;

- ✓ Μάλλον όχι...
- Χρειάζεται προετοιμασία...
- Εξάσκηση των μαθητών...
- Κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η αξιολόγηση από όλους να είναι αποδεκτά...
- Κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης, συνεργασίας, ελεύθερης έκφρασης ιδεών και ευρείας συναίνεσης...

ΣΑΦΕΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

- Για τα κριτήρια και τους κανόνες.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ

- Συγκεκριμένα παραδείγματα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ & ΜΑΘΗΤΕΣ

- Πριν την ανατροφοδότηση.
- Εκτιμήσεις και από τον εκπαιδευτικό και από τους μαθητές.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- Προσδιορισμός δραστηριοτήτων.
 - Επιμερισμός μεγάλης έκτασης δραστηριοτήτων.
 - Παροχή κατευθυντήριων γραμμών για συγκεκριμένα κριτήρια.
 - Εξασφάλιση πρακτικών ασκήσεων εκμάθησης, όπου οι μαθητές θα έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν αποτελεσματικά ένα σύνολο διαβαθμισμένων κριτηρίων αξιολόγησης.
 - Παραδείγματα δικής του (εκπαιδευτικού) εποικοδομητικής κριτικής και ανατροφοδότησης.
 - Διαμόρφωση μικρών ομάδων ανατροφοδότησης, όπου οι γραπτές παρατηρήσεις για τις εργασίες των μαθητών που θα αξιολογηθούν μπορούν να συζητηθούν με τους αποδέκτες της αξιολόγησης.
-

ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ [1]

- Διαδικασία όπου οι μαθητές βγάζουν συμπεράσματα σχετικά με την επίδοσή τους.
- Αξιολογούν το αποτέλεσμα της προσπάθειας που έχουν καταβάλει κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας .

ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ [2]

- Καθοριστική για την αυτονόμηση των μαθητών, οι οποίοι μέσω της αυτοαξιολόγησης:
 1. Αποκτούν επίγνωση των εκπαιδευτικών στόχων του μαθήματος που διδάσκεται.
 2. Κάνουν υποθέσεις για το ποια είναι τα καταλληλότερα μέσα για την επίτευξη των στόχων και τη βελτίωση της επίδοσής τους.
 3. Συνεισφέρουν στην αυτογνωσία και αυτοεκτίμησή τους.
 4. Συμβάλλουν στην ανατροφοδότησή τους, αφού εξασφαλίζει πληροφορίες για το βαθμό επίτευξης ενός σκοπού κι όχι για τη θέση του κάθε μαθητή ανάμεσα στους συμμαθητές του.
-

ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ [3]

- **Λειτουργίες της αυτοαξιολόγησης:**

1. **Εργαλείο για διαμορφωτική αξιολόγηση.**
 2. **Εργαλείο για αθροιστική αξιολόγηση.**
 3. **Παρέχει πληροφορίες για πιθανά μαθησιακά κενά.**
 4. **Διευκολύνει τον επαναπροσδιορισμό νέων στόχων.**
 5. **Δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να σκεφτούν πάνω σε θέματα μάθησης, με επίκεντρο την ανάπτυξη μεταγνωστικών ικανοτήτων τους.**
-

ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ [4]

Μαθητοκεντρική
μέθοδος.

Ενισχύει το ρόλο
συμμετοχής των
μαθητών στη
μαθητική
διαδικασία.

Βελτιώνει την
επίδοσή τους.

ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	ΣΥΧΝΑ	ΣΠΑΝΙΑ	ΠΟΤΕ
<p>Ξεκαθαρίζω τα δεδομένα και τις οδηγίες πριν αρχίσω την εργασία.</p>			
<p>Παραφράζω θέσεις συμμαθητών μου και συσχετίζω με αυτές τις δικές μου.</p>			
<p>Ζητώ διευκρινήσεις και συμπληρωτικές πληροφορίες.</p>			
<p>Σκέφτομαι καλά πριν απαντήσω σε μια ερώτηση.</p>			
<p>Δεν εγκαταλείπω τη δουλειά μου με την πρώτη δυσκολία.</p>			
<p>Με ενδιαφέρουν και προσέχω τις απόψεις των συμμαθητών μου.</p>			
<p>Οι ερωτήσεις αναφέρονται στις στάσεις και τις δεξιότητες που θέλει να προβάλλει ο εκπαιδευτικός, και κατά συνέπεια μπορούν να τροποποιηθούν ανάλογα.</p>			

ΑΛΛΗΛΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ [1]

- Η αξιολόγηση μαθητή από μαθητή αποτελεί μια μορφή αλληλοαξιολόγησης, κατά την οποία η παιδαγωγική λειτουργία μπορεί να επιδράσει θετικά στη συνολική αξιολογική διαδικασία και, κυρίως, στη μάθηση.
 - Συμβάλλει στην αυτοεκτίμησή τους.
 - Παιδαγωγικά είναι απαραίτητο κάθε μαθητής να γίνεται και αξιολογητής αλλά και αξιολογούμενος, φτάνει η αξιολογική κρίση ή αντίρρηση του να είναι τεκμηριωμένη.
-

Υπολογισμός ποιότητας
των άλλων μαθητών.

Παροχή και αποδοχή
επανατροφοδότησης
για τη μάθηση.

**ΓΙΑΤΙ Η ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΤΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΤΡΕΙΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ;**

Οι μαθητές μαθαίνουν και αξιολογούνται συνεργατικά...

ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ [1]

- ❏ Πως την ορίζουμε;
 - Ως συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με τις επιτυχίες που σημειώσει οι μαθητές, στο πλαίσιο της προσπάθειας τους για τη γνώση μιας έννοιας.
- ❏ Οφείλει:
 1. Να είναι θετική.
 2. Να σκοπεύει στον αναστοχασμό για τη διόρθωση λαθών.
 3. Να προτείνει τρόπους αποφυγής τους.
 4. Να βοηθά τους μαθητές προτείνοντας εναλλακτικούς τρόπους μελέτης και εργασίας.

ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ [2]

- Ο τρόπος με τον οποίο παρέχεται στους μαθητές είναι δυνατό να επηρεάσει τα κίνητρα και την τελική επίτευξη των στόχων τους.
- Δίνει στους μαθητές την ευκαιρία να στοχαστούν πάνω σε ζητήματα που αφορούν στις μαθησιακές τους ανάγκες.
- Αναγνωρίζει και επαινεί την επίτευξη των στόχων και την πρόοδό τους.
- Στοχεύει στις ιδιαίτερες ανάγκες τους και τους κατευθύνει προς τις ενέργειες που θα τους επιτρέψουν να βελτιωθούν.
- Δίνει το χρόνο να σκεφτούν και να κινηθούν σύμφωνα με τις υποδείξεις και οδηγίες που έχουν δοθεί από τον εκπαιδευτικό.

Μέθοδοι

Τεχνικές

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

**Ποσοτική αποτύπωση
αποτελέσματος
της μάθησης.**

Βαθμολογική κλίμακα.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Περιγραφική.

Ποιοτικά χαρακτηριστικά.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΣΥΝΕΧΗΣ:

Εξεταστικές δοκιμασίες
σε τακτά χρονικά διαστήματα
(test / ωριαία διαγωνίσματα).

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΚΗ & ΣΤΙΓΜΙΑΙΑ:
Αφορά εξεταστικές διαδικασίες
που λαμβάνουν χώρα στο τέλος
μιας χρονικής περιόδου αποσπασματικά,
και από τις οποίες προκύπτει
η αποτίμηση της επίδοσης των μαθητών.

ΑΡΧΙΚΗ ή ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ

- Στην αρχή της διδασκαλίας.
- Αποβλέπει στον προσδιορισμό του επιπέδου γνώσεων.
- Και στον εντοπισμό πιθανών ελλείψεων / δυσκολιών των μαθητών.

ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ή ΣΤΑΔΙΑΚΗ

- Κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας.
- Αποσκοπεί στον έλεγχο της πορείας των μαθητών προς την κατάκτηση συγκεκριμένων στόχων.

ΤΕΛΙΚΗ ή ΣΥΝΟΛΙΚΗ

- Ανατροφοδοτική διαδικασία.
- Αποσκοπεί κατά πόσο η ατομική και η ομαδική επίδοση των μαθητών έχει προσεγγίσει τους επιδιωκόμενους στόχους.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ & ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- Ομογενοποίηση γνώσεων και δεξιοτήτων των μαθητών.
- Αν υπάρχουν αδυναμίες πρέπει να ακολουθηθεί η ανάλογη δράση για εξάλειψή τους.

ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- Διαφοροποίηση των γνώσεων των μαθητών.
 - Τι γνωρίζουν οι μαθητές για να αξιολογηθούν ανάλογα από τον εκπαιδευτικό.
-

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ

- Δηλαδή, εννοείς ότι... ή δεν το κατάλαβα καλά;
 - Γιατί βασίζεσαι στην άποψη ότι...;
 - Αγνοείς ότι υπάρχει και η αντίθετη άποψη, που...;
 - Ποια είναι η βασική παραδοχή της άποψής σου / άποψη του / της...;
 - Τι θα απαντούσες σ' αυτούς που ισχυρίζονται ότι...;
-

ΛΟΓΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

1. Τι μας βεβαιώνει ότι...;
 2. Που στηρίζεις την άποψή σου ότι...;
 3. Γιατί νομίζεις ότι είναι αλήθεια / σωστό ή λάθος...;
 4. Ποιες αποδείξεις υπάρχουν ότι...;
 5. Υπάρχει κάποιο κενό ή αδύνατο σημείο στο όλο σκεπτικό;
 6. Για να πειστείς τι θα ήθελες να σου...;
 7. Για ποιους λόγους αμφισβητείς...;
 8. Μπορείς να μας εξηγήσεις γιατί...;
 9. Υπάρχουν στοιχεία που βεβαιώνουν ή διαψεύδουν ότι...;
 10. Ποιος είναι σε θέση να γνωρίζει ότι...;
-

ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΟΨΕΙΣ (έποψη: θέαση του συνόλου μια κατάστασης από απόσταση)

- ❖ Ποιες άλλες απόψεις για το ίδιο θέμα υπάρχουν;
 - ❖ Γιατί έχουν αυτή την προσέγγιση;
 - ❖ Ποιο είναι το βασικό τους σκεπτικό;
 - ❖ Τι θα απαντούσες εσύ από τη δική σου πλευρά;
 - ❖ Πως θα απαντούσε στις αιτιάσεις των άλλων ότι...;
 - ❖ Από ποια σκοπιά και με ποια κριτήρια το είδαν οι άλλοι;
-

ΣΥΝΕΠΙΑΓΩΓΕΣ

(συμπεράσματα που προκύπτουν από δεδομένο ή προηγούμενο συμπέρασμα ή θεώρηση)

- Αν αληθεύει αυτό τότε ποιο θα είναι το αποτέλεσμα;
 - Είναι σίγουρο ή πιθανό ότι θα συμβεί κάτι τέτοιο;
 - Ποιες είναι οι βασικότερες επιπτώσεις;
 - Ποιος θα υποστεί τις σημαντικότερες επιδράσεις;
 - Γιατί είχαμε αυτά τα αποτελέσματα;
 - Αν αλλάξει το... ποιες θα είναι οι επιπτώσεις;
-

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ

- **Με ποια κριτήρια πρέπει να το κρίνουμε;**
 - **Για ποιο σκοπό αυτό, τι θα ήταν προτιμότερο;**
 - **Κάτω από ποιες συνθήκες θα άλλαζε η αξία του;**
 - **Ποιο επιχείρημα θεωρείται ισχυρότερο και γιατί;**
 - **Ποια πηγή πληροφόρησης θεωρείται αντικειμενικότερη / αξιόπιστη ή υποκειμενική και γιατί;**
-

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ - ΣΩΚΡΑΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

- Τι σημαίνει...;
- Τι εννοείς με αυτό που λες;
- Γνωρίζεις ο ίδιος / η ίδια τι είπες;
- Τι σχέση έχουν αυτά που λες με αυτά που συζητάμε;
- Θυμάσαι ακόμη αυτό που είπες;
- Υποστηρίζεις ακόμη αυτό που είπες;
- Ποιος / ποια κατάλαβε τι είπε ο / η...;
- Τι λένε οι άλλοι για αυτό;
- Συμφωνείτε όλοι με τη γνώμη του / τις...;
- Πως μπορεί κανείς να το πει αυτό με άλλα λόγια;
- Για ποιο θέμα συζητάμε;
- Έχετε όλοι / όλες την ίδια άποψη;
- Για ποιο θέμα μιλάμε τώρα;
- Ποσό προχωρήσαμε;
- Και τώρα τι κάνουμε;

ΕΙΔΗ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ως προς τον πομπό
(ερώτηση του διδάσκοντος
/ ερωτήσεις των μαθητών).

Ως προς τον κλειστό
ή ανοικτό τύπο.

Ως προς
την εκφραστική μορφή
(προφορική / γραπτή).

Ας προς τον δέκτη
(ατομική / ομαδική).

Ως προς το βαθμό
προκαλούμενης
αυτενέργειας.

Ως προς την ποιότητα
του ζητούμενου.

Ως προς τη δυσκολία
(απλή / μέτρια / δύσκολη).

Ως προς
τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Ως προς τη φάση
της διδασκαλίας

**ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΝΟΗΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΠΟΥ Η ΕΡΩΤΗΣΗ ΔΙΕΓΕΙΡΕΙ**

Γνώση.

Κατανόηση.

Εφαρμογή.

Ανάλυση.

Σύνθεση.

Αξιολόγηση.

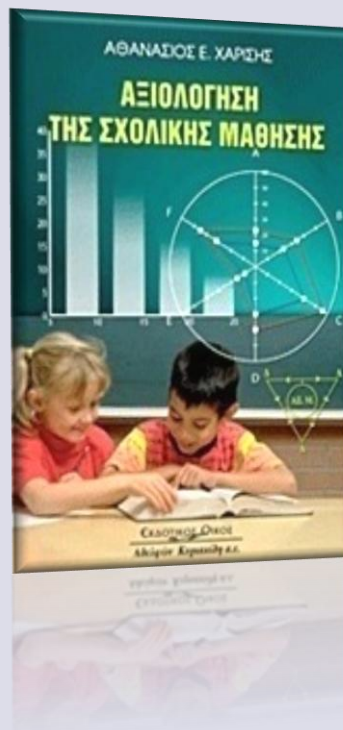
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ [1]

- **Ματσαγγούρας, Η. (2007). Στρατηγικές διδασκαλίας . Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας. Η κριτική σκέψη στη διδακτική πρακτική. Αθήνα: Gutenberg, σσ. 303-337.**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ [2]

- Χαρίσης, Α. Ε. (2019). *Αξιολόγηση της σχολικής μάθησης*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη. [2^η έκδοση].

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ [3]

Χατζηδῆμος, Χρ. Δημήτριος. (2019). *Εισαγωγή στη θεματικής της Διδακτικής. Συμβολή στη θεωρία και στην πράξη της διδασκαλίας*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, σσ. 120–123.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας...

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

COPYRIGHT: Α. Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ / Θεολόγος Καθηγητής στο Πρότυπο ΓΕ. Λ.
Μυτιλήνης του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Οποιαδήποτε χρήση του παρόντος υλικού οφείλει να αναφέρει ρητώς
τον παραπάνω συντάκτη και δικαιούχο.

